

Tað eru ikki so fá, sum koyra við kenning, hóast næstan hvørt einasta menniskja heldur, at rúsdrekkakoyring kann ikki góðtakast. Tað er munur á hugburði og atburði, sigur stjórin í Ráðnum Fyri Ferðslutrygd

– Men kortini haldi eg, at tøluni tala eitt týðiligt mál um eina keðiliga vend, leggur hon afturat.

Kann vera langt ímillum orð og gerðir

Annars hevur Ráðið Fyri Ferðslutrygd gjørt eina kanning, sum vísir, at føroyingar hava ein heilt greiðan hugburð til rúsdrekkakoyring, tí heili 92 prosent av fólki halda ikki, at rúsdrekka kann góðtakast og onnur seks prosent halda, at bilførarar skulu helst ikki koyra við kenning.

Samstundis eru tað eini 85 prosent, sum eru heilt vís í, at vistu tey um onkran, sum ætlaði at koyra við kenning, høvdu tey roynt at forða fyri tí og onnur 13 prosent vænta at tey høvdu roynt at gjørt okkurt við tað.

Men Lovisa Petersen Glerfoss heldur, at eitt er, hvat fólk siga, og eitt annað er, hvat gera.

– Tá ið tey standa í støðuni,

er tað ikki vist, at tey vísa tað í verki, sum tey annars halda at tey áttu at gjørt sigur hon. Tað er ein munur á hugburðinum og á atburðinum, leggur hon afturat – Vit vita, at bilførarar koyra við kenning og vit vita eisini, at rúsdrekka er ofta uppi í tá ið álvarslig óhapp, og vanlukkur henda.

Ovast á ynskilistanum

Annars saknar hon neyvari hagtøl í hesum sambandi, eitt nú, sum vísa nær á samdøgurinum, at løgreglan kemur fram á rúsdrekkakoyring.

Hon sigur, at Royndir aðra staðni vísa, at nógv, sum verða tikin, verða tikin dagin eftir at bilførarin hevur verið í býnum, tí hann fer ov tíðliga í bilin, áðrenn tað er runnið av aftur.

At fáa neyvari hagtøl um álvarslig ferðsluóhapp og vanlukkur, hevur leingi staðið fremst á ynskilistanum hjá teimum, sum arbeiða við ferðslutrygd.

– Vit hava ikki nóg góð hagtøl, sum lýsa óhapp og vanlukkur. Ein trupulleiki er at fáa hagtøl frá sjúkrahúsum, løgregluni, Landsverki, og øðrum, sett saman til eina heild.

Ein forðing fyri tí, er spurningurin um hvat persónligir upplýsingar kunnu brúkast til og tað er eisini ein spurningur um at fáa tey sett í ein samanhag.

– Vit sakna eisini eina skaðanevnd, sum kann greina álvarslig óhapp og vanlukkur út í æsir, at vit vita, hvørji tiltøk kunnu verða sett í verk.

– Tað er eisini fyrsta tilmælið í nýggju ferðslutrygdarætlanini, sum varð gjørd í 2019, sigur Lovisa Petersen Glerfoss.

Tí vónar hon at tey fáa politiska undirtøku fyri tí, so at tað kann verða sett í verk.

– Tað er eitt gamalt ynski hjá okkum – og einaferð vinnur tað frama, leggur hon afturat.

Rúsdrekkakoyring er ein veksandi trupulleiki

Í fjør vórðu nógv fleiri tikin fyri rúsdrekkakoyring enn í 2018 og tøluni higartil í ár síggja heldur ikki gott út

ÁKI BERTHOLDSEN

Rúsdrekkakoyring sær út til at vera ein veksandi trupulleiki í Føroyum. Tað vísa hagtøluni hjá løgregluni fyri, hvussu nógvir bilførarar verða tiknir við róðrið, hóast teir eru ávirkaðir av rúsdrekka, ella av rúsevnum og heilivági.

Frá 2013 til 2016 var talið á teimum, sum vórðu tikin fyri at koyra við kenning, rættiliga støðugt, og tað lá ímillum 105 og 117 bilførarar um árið. Men síðani fall talið bráðliga rættiliga nógv og í 2017 og 2018 vóru ávikavist 70 og 75

bilførarar tiknir fyri at koyra við kenning, ella væl færri enn árinum frammanundan.

Men í fjør hendi aftur ein rættiliga stór broyting, tí tá vóru heilir 120 bilførarar tiknir fyri at koyra við kenning.

Og tøluni higartil í ár benda ikki á, at støðan batnar, heldur tvørtur ímóti, tí fyrra hálvár í ár eru longu 74 bilførarar tiknir fyri at koyra ávirkaðir av rúsdrekka, ella rúsevnum, ella av heilivági.

Tey flestu av teimum, sum verða tikin, verða tikin á hjólum, sum løgreglan plagar at kalla tað. Tað merkir, at tey eru tikin í vanliga eftirlitinum hjá løgregluni, har bilar verða steðgaðir og kannaðir.

Men fleiri verða eisini tikin í sambandi við óhapp. Í árunum frá 2103 til 2016 vórðu ímillum 22 og 29 av bilførarunummum sum vórðu tiknir fyri at koyra við kenning, avdúkaðir í sambandi við ferðsluóhapp ella vanlukkur. Og í 3 til 8 førum var talan um óhapp, har fólk fingi skaða.

Í 2017 vórðu seks óhapp, har fólk fingi skaða og 15 óhapp, har eingin fólkaskaði var. Í 2018 vóru tvey óhapp við fólkaskaða og sjei óhapp vóru, har eingin fólkaskaði var.

Men í 2019 vóru heili 20 óhapp har eingin fólkaskaði var, og fimm óhapp við fólkaskaða.

talið í ár verður væl hægri enn í fjør, sigur stjórin í Ráðnum Fyri Ferðslutrygd.

Stjórin í Ráðnum Fyri Ferðslutrygd hevur fingið at vita frá løgregluni, hóast tøluni eru ógvuliga smá, tykist tað sum um at tað er eitt veksandi tal av fólki, sum koyrir undir ávirkan av rúsevnum. Men nógv tann størsti parturin er framvegis bilførarar, sum eru ávirkaðir av rúsdrekka.

Gevur ikki koronu skyldina

Í ár hava vit verið í eini heilt serligari støðu, tí í eini roynd at forða fyri, at fleiri fólk fóru at fáa koronu, varð nógv virksemd í landinum skert.

Eitt nú lótu skeinkistøðini aftur klokkan tvey um náttina eitt langt skifti í vár, ístaðin fyri

klokkan fyra, sum tey plagdu. Og tá vóru tað summi sum stúrdu fyri, at hetta fór at elva til meiri rúsdrekkakoyring. Tey stúrdu nevniliga fyri tí nú fór tað aftur at vera sum í gomlum døgum, har fólk ikki sluppu at sita innandura og drekka, og tískil varð barrin flutt út í bilin, sum síðani vórðu rullandi vertshús.

Hesin vandin varð eisini umrøddur á lögtingsins røðarapalli í vár, tá ið hjálparpakkarnir í samband við koronu vórðu viðgjørdir.

Men Lovisa Petersen Glerfoss heldur, at tað er alt ov tíðliga til at koma til eina slíka niðurstøðu.

– Enn er grundarlagið er ov veikt til at koma til eina slíka niðurstøðu, so eg fari ikki at geva koronu-tiltøkunum skyldina fyri gongdina sigur hon.

Ár	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	FYRRA HÁLVÁR	FYRRA HÁLVÁR
								2019	2020
Tikin tilsamans	117	105	107	117	70	75	120	63	74
Óhapp v. fólkaskaða	5	8	4	3	6	2	5	3	4
Óhapp u. fólkaskaða	24	19	18	23	15	7	20	10	14
Tikin á hjólum	88	78	85	91	49	66	95	50	56

Hendan talvar vísir, hvussu gongdin hevur verið hesi seinastu árinum. Og hon vísir eisini, hvussu gongdin hevur verið fyrra hálvár í ár aftur ímóti fyrra hálvári í fjør. Og tøluni benda á, at rúsdrekkakoyring er ein veksandi trupulleiki